

RDEČI PRAPOR

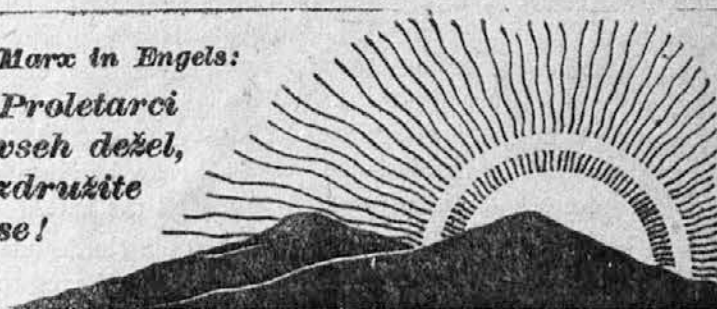
GLASILC

KOMUNISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Izhaja vsako sredo in soboto. — Uredništvo in uprava lista je v Ljubljani, Krekov trg št. 10. — „RDEČI PRAPOR“ velja v Jugoslaviji mesečno 8 K; v zasadenem ozemlju (Primorju) četrtletno 9 lir, v Nemški Avstriji, Češkoslovaški, Madžarski in Nemčiji četrtletno 36 jgsi. K; v Ameriki polletno 1 dolar. — Oglasi se računajo enostopno za milimeter po 1 K.

Marx in Engels:

Proletarci
vseh dežel,
združite
se!

Intelligenčnemu proletarijatu.

(Iz delavskih vrst.)

V zadnjih časih prinaša meščan. časopisje vse polno člankov in brzojav o uradniškem vprašanju. Razni elementi iz višjih krogov uradništva pišejo enkrat radikalne, a drugičkrat oportune članke. Mi ročni delavci, ki vse to pazno motrimo, dobro znamo, da se to pravi igrati s širokim delom uradništva, ki je v mnogih slučajih slabše plačano, kakor mi. Krivda je v prvi vrsti uradništva samega, ki je dopustilo, da se iz njihove organizacije napravi neka protekcijska pisarna, da si nekatere osebe pridobivajo odlikovanja in druge udobnosti.

Vedno so vas pitali z raznimi fazami kakor: domovina je v nevarnosti i. t. d. Prepričani smo, da tisti, ki s temi frazami operirajo, bodo prvi prodali domovino, kadar se jim priložnost za to da. Zato z žalostjo gledamo, da se tisti, ki so imeli več priložnosti izobrazbe kakor mi, pustijo kratkomočno za nos vleči. Danes vsak človek ve, da ko bi mi ne imeli naših organizacij, bi enostavno umirali od lakote. Mi smatramo ravnotako uradništvo kot delavce za proletarce, ki so isto tako izkoriščani kakor mi. Mi imamo odmerjene plače od podjetnikov, a uradniki ravnotako od enega podjetnika, to je države. Mislim pa, da kdor dela za plačo je delavec, pa on izvrševal ročna ali umska dela.

Duševni delavec je eksploatiran večkrat fizično, duhovno in moralno; on je prisiljen prodajati podjetnikom svoje fizične moči, svoje znanje, pa večkrat tudi svoje prepričanje.

Da se danes z javnimi nameščenci razni gospodje igrajo, je to temu prepisati, ker njihova organizacija ne odgovarja potrebam časa.

Dejstvo je, da ta organizacija ni ničesar drugega kakor steber kapitalizma, ki skuša z njeno pomočjo svoje grabežljive prste vreti na vse panoge ljudstva. To se je kapitalizmu že deloma posrečilo, ko vidimo da uradništvo hodi svojo pot, a delavstvo svojo. Dasiravno nimamo nikake višje izobrazbe, kot javni nameščenci, se nam vendar zdi primerno te naše sotrpine opozoriti na nekaj, kar je za nje gotovo važno. Videli ste in vidite, da se z Vami igrajo in Vas le tedaj poznajo, kadar treba delati. A videli ste teške boje delavstva, ki se je moralo z velikanskimi žrtvami boriti za svoj obstanek. Nam je to onemogočeno, ker imamo močne in kar je najvažnejše, razredne, revolucionarne organizacije. Vi teh nimate in zato Vas lažje vlečejo z praznimi obljubami. Mi Vam nismo nasprotni, ker vemo, da ste tudi vi trpini, da tudi vi težko živite, in zato smo v duhu z vami, v vašem težkem boju za življenski obstanek.

Mi smo Vam vedno pripravljeni pomagati in se nobenih žrtev ne bomo vstrašili, kadar se gre za vaš obstanek. Zato pa od vas zahtevamo, da spregledate in si take

organizacije ustvarite, ki bodo res za vašo korist delale. In take organizacije bodo le tedaj sposobne voditi vas v uspešni in poštenu boj, če bodo združene z ostalimi mednarodnimi delavskimi organizacijami.

Pristopajte v naše vrste, dajte tudi nam nekaj vaše izobrazbe, in tedaj bomo mi delavci vsi kot en mož šli roko v roki z vami proti skupnemu sovražniku in to je kapitalizem.

Mi vam prožamo našo žuljivo roko, v katero vam je treba le seči in tisoči in tisoči drugih rok Vas bode z veseljem sprejelo v svojo sredo, in se žrtvovalo, da vam pomaga izvajati zmago nad tistimi, ki Vas tlačijo. To je mišljenje nas delavcev, katerega tem potom prinašamo v javnost, da ga pazno premotrite in da ga upoštevate. Špiro.

Internacionalni pregled.

Sodrug Zinovjev je predložil kongresu naslednji načrt pravilnika Komunistične Internacionalne.

Druga Internacionalna, ki je bila l. 1889. ustanovljena v Parizu, se je zavezala, da bo nadaljevala delo Prve Internacionalne. Toda leta 1914., začetkom svetovnega klanja, je doživela popoln polom. Podkopana po oportunitizmu in zlomljena vsled izdajstva voditeljev, ki so prestopili k buržoaziji, je poginila Druga Internacionalna.

Tretja Komunistična Internacionalna, ustanovljena marca 1919. v glavnem mestu ruske socialističnofederativne sovjetske republike, v Moskvi, je slovesno izjavila pred celim svetom, da se bo zavzela za nadaljevanje velike stvari in tudi dokončala vse ono, kar je pričelo prvo internacionalno delavsko združenje.

Spominjaj se imperijalistične vojne! To je prvo, s čemur se Komunistična Internacionalna obrača do slehernega delavca, naj živi kjerkoli, naj govori katerikoli jezik.

Komunistična Internacionalna stremi za ciljem; boriti se z orožjem v roki, da se podere internacionalna buržoazija in da se osnuje internacionalna sovjetska republika, kot prehodna stopnja za popolno uničenje države. Komunistična Internacionalna smatra diktaturo proletarijata kot edino sredstvo, ki daje možnost, da se človeštvo osvobodi grozot kapitalizma. In Komunistična Internacionalna smatra sovjetsko oblast kot zgodovinsko dano obliko te diktature proletarijata.

Komunistična Internacionalna pretrga vezi z Drugo Internacionalno, za katero obstojajo v resnici le ljudje bele polti. Komunistična Internacionalna se zavzema za oprostitve delavnega ljudstva cellega sveta. V vrstah Komunistične Internacionalne se bratski združujejo ljudje bele, rumene, črne polti — vsi ljudje na celi zemlji, ki delajo.

Komunistična Internacionalna ve: da se hitreje pribori zmaga, mora biti za uničenje kapitalizma in za ustanovitev Komunizma boreče se internacionalno delavsko združenje strogo centralistična organizacija.

ternacionalne s pionirji komunistične svetovne revolucije, ruskim proletarijatom.

Sejo je v imenu Izvrševalnega Odbora otvoril sodrug Zinovjev. Najprej se spominja številnih sodrugov, ki so svoje življenje žrtvovali stvari Komunistične internacionalne, sodrugov Samuelyja, Levina in ti-sočev proletarcev, ki so bili ubiti na Pinskem, Estonskem, Madžarskem in v drugih deželah. Sodrugom, ki ječe v temnih ječah, pošilja v imenu kongresa najtoplejši pozdrav. Zinovjev nato očrta razvoj mednarodnega delavskega gibanja v zadnjih petnajstih mesecih, od osnovanja III. Internacionalne. Delavske množice povsod naganjajo svoje voditelje, da obrneje hrbet II. Internacionali in zahtevajo priključitev k III. Internacionali. Kongres bo moral rešiti celo vrsto vprašanj, ki so v komunističnem gibanju postala sporna in da se posvetujejo o priključitvi strank, katerih bistvo in taktika se še ne more označiti kot komunistična in revolucionarna. »Toda« —

V to svrhu potrjuje Komunistična Internacionalna naslednje točke pravilnika: (Radi pičlo odmerjenega prostora priobčujemo le najvažnejše:)

Najvišja inštanca Komunistične Internacionalne je svetovni kongres vseh k njej spadajočih strank in organizacij. Svetovni kongres se snide praviloma najmanj enkrat na leto. Svetovni kongres edini je poklican, da izpremeni program Komunistične Internacionalne.

Glavna teža in odgovornost izvrševalnega odbora leži na stranki one dežele, kjer ima vsled sklepa svetovnega kongresa izvrševalni odbor svoj sedež. Stranka dotične dežele odpošlje nič manj kot pet zastopnikov v izvrševalni odbor s sklepajočimi glasovi. Razen tega pošlje deset največjih komunističnih strank, katerih imena potrdi redni svetovni kongres, svoje zastopnike v izvrševalni odbor Komunistične Internacionalne. Drugim, v Komunistično Internacionalno sprejetim organizacijam in strankam pripada pravica, da odpošljejo po enega odposlanca s posvetovalnim glasom v izvrševalni odbor.

Izvrševalni odbor vodi celotno delo Komunistične Internacionalne od enega svetovnega kongresa do drugega in daje vsem Komunistični Internacionali pripadajočim organizacijam in strankam obvezne smernice.

Izvrševalni odbor Komunistične Internacionalne ima pravico sprejeti v svojo sredo zastopnike s posvetovalnim glasom onih organizacij in strank, ki niso sprejete v Komunistično Internacionalno, a simpatizirajo s komunizmom.

Internationalna zveza Komunistične mladine je podrejena Komunistični Internacionali in njenemu izvrševalnemu odboru.

Izvrševalni odbor Komunistične Internacionalne potrjuje internacionalnega tajnika ženskega gibanja in organizira žensko sekcijo Komunistične Internacionalne.

Država v državi.

Po prevratu so nekateri gospodje vredili obljubljeno deželo Jugoslavijo tako, da se danes po njej med in mleko cedi. Kamor se obrneš, povsod vidiš samo bajonete.

Torej, ta naša po vseh zakonih (?) urejena država, je po zaslugi dalekovidnih diplomatov, postala res obljubljena dežela (pa ne za nas) za razne ruske knezgrofovske in krvose. Ne samo to, marveč imajo še večje pravice kakor jugoslovanski državljani. To danes ve vsak hribovec, a je nekaj drugega, kar je gotovo zanimivejše. Vsi vemo, da se v Belgradu nahaja neka čudna zadeva, ki se ji pravi centralna vlada, vemo tudi, da je v Ljubljani taka vrsta »dobrih« ljudi, ki tvorijo drugo vlado, ki se imenuje pokrajinska. To je vse lepo, a še lepše je, da imamo še eno »Oberregirung« v Mariboru. Na čelu prve je »revez« Vesnič, druge pa neki advokat Dr. Brejc, a tretje — veliki vezir Senekovič paša.

tako zaključuje Zinovjev svoj govor — »preteklo bo nekaj časa in proletarijat vseh dežel bo korakal pod vodstvom Komunistične Internacionalne v enem enotnem naletu, jasno zaveden glede ciljev in kot enotna celina«.

Po izvolitvi predsedništva pozdravlja sodrug Kalinin, predsednik vsruskega izvrševalnega odbora Sovjetov, Kongres v imenu Sovjetske Republike.

Nato se delegatje napotijo skozi ulice, svečano okrašene s cvetjem in črnimi zastavami, v katerih držijo proletarci špalir ter obsipljejo delegate s cvetjem, v Urickev palačo, kjer se seja nadaljuje. Na dnevnem redu stojijo sledeča vprašanja: 1. Poročilo Izvrševalnega Odbora o svojem delovanju; 2. Poročilo posameznih strank; 3. Mednarodni položaj in naloge Komunistične Internacionalne. Poročila so vsa tiskana in razdeljena med delegate.

Burno pozdravljen povzame besedo Lenin o 3. točki dnevnega reda. Natu govore

čudno je to, pa je vendar gola resnica. Zakone, ki jih narod ni vstvaril, še manj potrdil, si vsaka vlada in obvlada lahko po svoje razlaga. Tako na primer če Belgrad nekaj sklene, ne velja za Ljubljano, in če Ljubljana nekaj dovoli, pa za Maribor ne drži. Pa recite, če ni to država v državi. Tako se je zgodilo, da je naša stranka sklicala za 15. min. meseca v Mariboru shod in, četudi je po celi Jugoslaviji to dovoljeno, ga je za Maribor Dr. Senekovič — paša prepovedal. V prvo je to vteumeljeval menda s tem, da se v Mariboru nahaja plebiscitna komisija, ki se menda jezi, če vidi komuniste, v drugo pa — da se razni v Mariboru nahajajoči, ugledni socialistični voditelji hodijo k njemu pritoževati, zakaj se komunistom dovoljuje prirejanje shodov v mariborskem pašaluku. Pa kaj ko bi samo to bilo, pa je še nekaj, na kar treba državljanje Jugoslavije, Slovenije in mariborskega vijaleta opozoriti. Veliki vezir Senekovič paša si domišljuje, da bo z zapiranjem naših sodrugov odvrnil idejo komunizma od Maribora.

Pretečeni teden je nekega sodruga kratkomočno zaprl in mu odvzel 29 brošur programa komunistične stranke, ne da bi jih plačal. Menda jih misli razdeliti med svoje podrejene policaje, da se tudi oni nauče komunizma. Že to nam dokazuje, da se res nahaja država v državi, to je, kar je po celi Jugoslaviji dovoljeno, za Maribor ne velja.

To, kar dela ta veliki vezir, je skrajno smešno, ker dokazuje, da se komunizma boji ko hudič križa. Pa se moti, če misli s tem Maribor obvarovati od komunistične ideje. Lahko se zida kitajski zid okrog Maribora, pa s tem ne bo ničesar opravil. Mariborski proletarijat je sam komunističen in se zaveda proletarske naloge, ki ga čaka. Zato, kar ta človek dela, vzbuja po celem Mariboru smeh.

Svetujem Senekovič — paši, da če se tako komunizma boji, naj ga poskusi le na ta način zatreti, da pusti pobiti v Mariboru vse, kar leze ino gre, drugače ne bo čisto nič opravil.

Za to pa, da imamo državo v državi, se mi prav nič ne bojimo, ker vemo, da je mariborski proletarijat razredno zaveden

Konfiscirano!

Špiro.

Iz komunistične Slovenije.

Na Viču smo imeli v soboto zvečer, v dvorani pri Travni lepo obiskan shod Komunistične Stranke. O dnevnem redu »politični položaj, volitve in naša stranka« sta poročala sodruga Bartulovič in Fabjančič iz Ljubljane. Govornika in zborovalci so jako obžalovali, da se ni shoda udeležil noben nasprotnik, kajti dala bi se mu beseda in priložnost, da pobija izvajanja komunističnih govornikov, seveda če bi se mu to posrečilo. Komunisti nikdar ne beže pred javno debato in hočejo

predstavljati posameznih strank. Najprej francoski Rosmer, ki obljubi ruskemu proletarijatu, da bo francoskim delavcem in kmetom pripovedoval, kako se je borilo v Rusiji, da bi razumeli, da gre za skupno stvar in da morajo tudi oni stopiti v vrste velike mednarodne proletarske armade. Sodrug Serrati, član italijanske socialistične stranke, proslavlja Rdečo Armado; predlaga, da se v imenu Kongresa pošlje njej in Rdeči Mornarici besede občudovanja in ljubezni. Sodrug Steinhardt, član komunistične stranke Avstrije, opisuje mednarodni položaj Rusije in s strastnimi besedami poziva proletarce vseh dežel, da pomagajo svojim sodrugom, ki se junaško borijo in ki so prvi vstali proti oblasti kapitala. Nato opisuje položaj na Madžarskem, orgije belega terorja in konča s temi besedami: »Sovjetska Madžarska je pala — Živela Sovjetska Madžarska!«

Zastopnik poljskih komunistov, sodrug Marchlewski poroča, da so se poljski

zmagati le z resnico. Na shodu je vladala torej popolna enodušnost in so vsi zborovalci z razumevanjem odobraval stališče svoje Komunistične Stranke. Sodruga govornika sta v vznesenih, ali objektivnih besedah nazorno raztolmačila, da je vir vsega sedanjega zla v gospodarskem neredu, ki ga je povzročila imperijalistična vojna. Neprestane vojne, nacionalni šovinizem, odiranje in izžemanje ljudstva, strahovlada vseh meščanskih vlad, socialpatriotizem, besni militarizem, veriženje, nadmoč trgovskega nad industrijskim kapitalom, padanje produkcije, draginja, pomanjkanje itd. vse to je otrok kapitalizma ali pa je značilno za poslednjo t. j. imperijalistično dobo kapitalizma. Produktivni sloji, to jest delavci in kmetje se ne bodo mogli drugače rešiti strahovite katastrofe, kakor če vzamejo sami oblast v roke in potom delavskih in kmečkih svetov ter pod rdečo zastavo Komunistične Internacionalne organizirajo na novo narodno gospodarstvo in celi družabni red po teh-le pravilih: Kdor dela, naj tudi je; kdor ne dela naj ne je! Enakost življenskih pogojev za vse ljudi obeh spolov! Vsak naj dela po svojih močeh, vsakemu naj se da po njegovih potrebah! Proč z vsakim izkoriščanjem, zlasti pa večine po manjšini! Proč s kapitalističnim nasiljem in neredom, živeli komunistični družabni red! Ker je Komunistična Stranka edina, ki ne zastopa kapitalistov, se bo vse delavno ljudstvo zbralo pod njeno zastavo. Viharno odobravanje, ki je sledilo obema govoroma, kakor tudi pogosti medklici, in često burno pritrdjevanje, so znak, da so vsi zborovalci bili ene misli in ene volje.

Dol pri Ljubljani. Dne 12. t. m. se je vršil tukaj izborni obisk shod Komunistične Stranke Jugoslavije. Shod je otvoril sodr. Celinšek, ki je navzoče pozdravil ter na to podal besedo sodr. Perdanu iz Ljubljane. Ta je v jedrnatem govoru razložil politični položaj v Jugoslaviji in program Komunistične Stranke, navzoči so mu izkreno pritrdjevali. Predno se je shod zaključil, pa pride g. župnik s svojimi Marjinim devicami, katere sta pripeljala s kaplanom iz društva in pa še nekaj kričočev. Med njimi se je oglasil k besedi neki Marincek iz Ljubljane, ki je naglašal, da se krščanstvo in komunizem ne vjemata, ker je komunizem materialističen, krščanstvo pa ponuja življenje onstran groba, kjer bodo imeli reveži boljše življenje v nebesih. Nato mu je sodr. Perdan odgovoril, da komunisti tirjajo življenje že na temu svetu, ker dobro vedo, da imajo buržuji že tukaj nebesa iz delavskih in kmečkih žuljev. Govornik je nato novodošlim župnikovim ovčicam še enkrat raztolmačil program ter pokazal brošuro »Program komunistične Stranke«, ki jo je prvi kupil g. župnik, da jo pregleda. Mi mu nismo nevoščljivi, naj le pogleda resnici v obraz, saj ni pregrešno. Samo mnenja smo, da jo bo gotovo prepovedal svojim ovčicam rekoč, da bodo pogubljene, ako jo hero. Toda če jo sme g. župnik brati in se ne boji, da bi bi

delegati za kongres že nahajali na potu, ko so iz Varšave dobili poročila, zaradi katerih so se morali vrniti. Za poljski narod je od bila sedaj ura usode. Po govoru sodruga Marchlewskega sklene Kongres poslati poziv delavcem vseh dežel, da stopijo v boj za osvoboditev Poljske. Nato govori sodrug Levi iz Komunistične Stranke Nemčije. On opisuje izdajalsko vlogo, ki so jo v Nemčiji igrali večinski socialisti v zadušitvi vstaje in še enkrat opozarja kongres na spomin Karla Liebknechta in Roze Luksenburg. »Po njuni smrti« pravi sodrug Levi, »raste komunistično gibanje v Nemčiji vsak dan. Komunizem se je globoko ukoreninil v srh nemških proletarcev in mase se vedno bolj oporočajo hipnotisnim kompromisnim strank. K temu jih priganja neusmiljena stvarnost sodobne Nemčije«. Govor sodruga Levija ne dopušča nobenega dvoma, da bo Nemčija ena prvih dežel, ki bo stopila na pot socialne revolucije.

Dalje.

Drugi kongres Komunistične Internacionalne.

Otvoritev kongresa. *)

Da bi izkazal svoje spoštovanje in priznanje petrograjskemu proletarijatu, ki je v oktobru 1917 prvi vzdignil zastavo vstaje proti buržoaziji in ki je v nadaljnjem poteku revolucije in meščanske vojne neprestano bil pripravljen na vse žrtve in pogumno gledal smrti v lice na najnevarnejšem mestu, je izvrševalni Odbor III. Internacionalne sklenil, da se prva seja Kongresa obdrži v Petrogradu. Smolni institut, med katerega zidovi se je od postanka Sovjetske Republike dogodilo toliko junaških, tragičnih in lepih dogodkov, je bil tudi tokrat priča važnega dogodka na predvečer svetovne revolucije — prvega srečanja delegatov Svetovnega Kongresa III. In-

*) Od danes začenjamo prinašati poročila o delu Kongresa.

